

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【都達賽德克語（原稱：都達語）】 高中學生組 編號 4 號
wada mngangah ka huling da

Niqan ka kari hniti rdrudan cbiyaw, mkla rmngaw kari kana ka ccamac
cbiyaw sa, nasi mkmkan camac ka dSediq, lmawa hangan camac mqmuqun
dha, kiya asi iyah mksa brah Sediq ka lmawa dha camac, spbalan dha
kingal ubal ka Sediq han, kiya wada nanaq duwan, manu ka sediq u saan
dha hmanguc cupih mi mukun dha umuk niya han, mhada da u rwahun dha
ka umuk ciida da u, asi lux tthngay ruwan cupih hiya ka wawa camac da,
uxay uri u nasi mkmkan idaw macu ka dSediq, mangal kingal dmux macu
hpuyan dha crbacan han, mhada da u rwahun dha ka umuk crbacan daw, asi
thngay hiya ka idaw macu da, wada na ptngiyan pkan kana ka dSediq da. So
nni knmalu bay ka kndusan Sediq cbiyaw balay.

Piyah hiya ciida dhuq sayang da u, ma elux wada smthiyaq Sediq ka
ccamac? Ma elux asi ka muriq bay qmpah ka dSediq, kiya mtduwa dhuq
mtngi mi dhuq mudus ka dhiya, pusu na u alaw wada mscuqi msqquru mi
mcwabun ka lenglungan dha, wada dha asi paqi putting mangal ka ccamac,
wada dha asi kupi bawa mangal ka buwax macu, kiya asi dha saan mqriqu
balay maduk ka ccamac, asi dha saan lmawa ka ppuruc , kiya dhuq mkan
wawa camac mi idaw macu ka dSediq cbiyaw.

Mkla rmngaw kari ka huling cbiyaw uri sa, babaw na ma elux ini rngaw
kari dhuq sayang, alaw wada smeliq waya hrmadan ka huling, niqan ka hniti
kari rdrudan cbiyaw, ma ka huling cbiyaw sa u wada smeliq waya hrmadan
sa, niqan kingal huling babaw mnusa mkan quti Ipay sa, wada muda smtrung
qbsuran Ipay elu ciida , hangan qbsuran Ipay u Tawkin sunca, slingan na ka
huling sa, “Mnusa su inu?”enca, cmiyuk ka huling sa, “ mnusa ku mkan quti
Ipay ” enca, manu ka Tawkin msaang balay paru mi cmiyuk hiya sa, “ Ma su
wada psqama balay kana bbuuc Sediq ka isu! Hari hini binaw” sun na sa,
musa brah Tawkin ka huling da u, asi na qrapi mi bkiyun na kana ka papak
na, kiya plkhan na btunux ka quwaq na, wa cmriyu ka hma na ciida da u, asi
na bbili nhari nganguc ka hma na, maku balay khaa rngac na ka huling, kiya
saangal na kingal mhungul bay putting sbeytaq na han, kiya wada na krtan
haya ka hma na da, kiya kndadax hiya ciida, wada ini rngaw kari mi wada
mngangah ka huling beytaq sayang da.

Babaw wada ini rngaw kari ka huling da u, musa pdanga Sediq ka dhiya
da, skxulun bay huling ka Sediq dnanga dhyaan, lupung bay paru Sediq ka
huling, wada dmayaw bay mi qmlahang bay kndusan Sediq ka dhiya.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【都達賽德克語（原稱：都達語）】 高中學生組 編號 4 號
狗變成啞巴

以前，人和動物都會說話，人若想吃某種動物，呼喚那個動物的名，動物會主動過來讓人拔一根毛煮，就會有滿鍋的肉；拿一粒米煮就會有滿鍋飯，原始時代，一根動物的毛和一粒米，都讓人吃得飽足。

後來，因為人貪得無厭，用刀槍來獵殺動物，用手將米倒入鍋裡。動物看到人就跑，一鍋米變成麻雀，小米成熟時就有成群麻雀來吃小米，人們要使盡力氣狩獵和趕鳥，才能有肉和米可以吃。

那麼，狗後來為何不能說話？因為牠們觸犯兄弟姊妹間的倫理禁忌，即在兄弟面前說其姊妹的事情，不能放屁、說猥亵的話，談論有關的女性的下體或隱密的事，也是觸犯倫理禁忌，觸犯者會被處罰或拿牲畜來賠罪。

有個人叫 Tawkin，某日在路上遇見一隻狗，問牠：「你要去那裡？」狗回答：「我要去吃 Ipay 的糞」。因為狗破壞了禁忌，Tawkin 用砍斷狗的舌頭，從此以後，狗就不會說話到現在。

即便狗不能說話，但狗會懂並聽主人的話，無論看家、工作及打獵，狗是人最好的朋友。